

PWYLLGOR:	PWYLLGOR TRWYDDEDU CANOLOG
DYDDIAD:	10 RHAGFYR 2012
TEITL:	PWERAU TRWYDDEDU NEWYDD – Y DRETH HWYR Y NOS
PWRPAS:	ER GWYBODAETH A PHENDERFYNIAD
AWDUR:	PENNAETH ADRAN RHEOLEIDDIO

PWRPAS

Mae'r adroddiad hwn yn egluro defnydd a goblygiadau y Dreth Hwyr y Nos ("y dreth"), pŵer newydd a roddwyd i awdurdodau trwyddedu drwy ddarpariaeth Pennod 2, Rhan 2 Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 ("Deddf 2011").

Bwriad y pŵer newydd yw galluogi'r Cyngor fel yr awdurdod trwyddedu i godi treth ar bobl sydd gan drwydded i werthu alcohol yn hwyr yn y nos yng Ngwynedd, fel modd o gael cyfraniad y gellir ei ddefnyddio tuag at gostau plismona'r economi hwyr y nos.

Pe bai'r Cyngor yn penderfynu codi'r dreth, byddai'n berthnasol i Wynedd gyfan.

Byddai'r dreth yn daladwy gan y sawl sy'n dal trwydded eiddo neu dystysgrif eiddo clwb, sy'n caniatáu gwerthu neu gyflenwi alcohol gan gychwyn am neu wedi hanner nos, a gorffen am neu gyn 6 y bore.

Rhaid i eiddo nad ydynt yn dymuno gweithredu yn ystod cyfnod y dreth, er mwyn osgoi talu'r dreth, wneud cais am gael gwyro eu trwydded eiddo am ddim, er mwyn newid yr oriau trwyddedig cyn i'r dreth ddod i rym.

Mater i'r Cyngor yw penderfynu, os yw'n cyflwyno'r dreth, pa eiddo neu sefyllfaoedd gaiff eu heithrio rhag talu'r dreth. Gallai'r rhain gynnwys –

- Eiddo sydd â llety dros nos
- Theatrau a sinemâu
- Neuaddau Bingo
- Clybiau Chwaraeon Amatur Cymunedol
- Eiddo cymunedol
- Tafarndai gwledig mewn pentrefi
- Nos Galan

CYFLWYNO'R DRETH

Mae Canllaw diwygiedig y Swyddfa Gartref (a wnaed dan adran 182 Deddf Trwyddedu 2003) (gweler yr atodiad i'r adroddiad hwn) yn argymhell mai'r Cyngor llawn ddylai benderfynu ar gyflwyno, amrywio neu derfynu'r dreth, neu bod y penderfyniad yn cael ei ddirprwyo mewn modd sy'n briodol ym marn y Cyngor.

Rhaid i'r Cyngor benderfynu a yw am gyflwyno'r dreth ai peidio; fodd bynnag, mae disgwyl i'r cyngor fel yr awdurdod trwyddedu drafod yr angen am y dreth gyda Phrif Gwnstabl Heddlu Gogledd Cymru, a Chomisiynydd yr Heddlu a Throsedd a etholwyd yn ddiweddar.

Mae trafodaethau anffurfiol eisoes wedi digwydd gyda Heddlu Gogledd Cymru; ond nid ydym wedi derbyn cais ffurfiol i ystyried y dreth oddi wrth yr Heddlu.

YSTYRIAETHAU ARIANNOL

Cyfrifoldeb y Cyngor yw ystyried yn ofalus a oes risg ariannol wrth gyflwyno'r dreth; a p'un a fydd y refeniw a ddisgwylir o'r dreth yn cyfiawnhau'r gost o gyflwyno'r dreth. Dim ond 30% o refeniw'r dreth all y cyngor ei gadw; rhaid defnyddio'r arian i ariannu'r gwasanaethau a ddarperir gan y cyngor i daclo trosedd ac anhrefn sy'n gysylltiedig ag alcohol yn hwyr yn y nos.

Rhaid i o leiaf 70% o refeniw'r dreth aros gyda'r Heddlu; ond nid oes unrhyw reidrwydd ar yr Heddlu i ddefnyddio'r refeniw hwnnw i blismona ardaloedd lle mae trosedd ac anhrefn yn rhemp o ganlyniad i'r economi hwyr y nos.

Dylai'r Pwyllgor ystyried p'un a yw'n briodol ai peidio cyflwyno'r dreth yng Ngwynedd cyn i'r Cyngor fynd i gostau drwy'r broses ymgynghori ffurfiol. Wrth benderfynu a yw'r dreth yn opsiwn hyfyw ai peidio, dylai'r cyngor ystyried p'un a oes digon o eiddo sydd â thrwydded i gyflenwi alcohol yn hwyr yn y nos (mae eiddo o'r fath yn annhebygol o gael eu heithrio rhag y dreth) i gynhyrchu digon o refeniw.

Byddai'r tâl a godir bob blwyddyn ar bob eiddo trwyddedig sydd oddi mewn i sgôp y dreth fel a ganlyn –

Rateable Value Bands (based on the existing fee bands)	A No rateable value to £4,300	B £4,301 to £33,000	C £33,001 to £87,000	D £87,001 to £125,000	E £125,001 and above	D x 2 Multiplier applies to premises in category D that primarily or exclusively sell alcohol	E x 3 Multiplier applies to premises in category E that primarily or exclusively sell alcohol
Annual levy charge	£299	£768	£1,259	£1,365	£1,493	£2,730	£4,440

Y BROSES YMGYNGHORI FFURFIOL

Pe bai'r cyngor, mewn ymgynghoriad â'r Prif Gwnstabl a'r Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd newydd yn penderfynu cyflwyno'r dreth, rhaid cael proses ymgynghori lawn. Bwriedir targedu'r ymgynghoriad at y rheini fyddai'n cael eu heffeithio gan y dreth, yn arbennig y sawl sy'n dal trwydded ac sy'n debygol o orfod talu'r dreth; yr heddlu, trigolion a phartion eraill sydd â diddordeb.

HERIAU CYFREITHIOL POSIB I GYFLWYNO'R DRETH

Mae cyfreithwyr sy'n gweithredu ar ran y diwydiant trwyddedig eisoes wedi nodi y byddant yn herio awdurdodau trwyddedu lleol sy'n penderfynu cyflwyno'r dreth.

Rhaid i Wynedd fel awdurdod trwyddedu, a Heddlu Gogledd Cymru allu darparu tystiolaeth, os cânt eu herio, bod y pwerau sydd ar gael ar hyn o bryd drwy Ddeddf Trwyddedu 2003 a Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011, wedi cael eu defnyddio'n llawn i fynd i'r afael a throsedd ac anhrefn sy'n gysylltiedig â'r economi hwyr y nos.

Mae'r broses Adolygu Trwydded yn arf pwerus iawn, ac os defnyddir ef yn llawn gan y Cyngor a'r Heddlu gan weithio mewn partneriaeth, gallai fod yn ddigon i gyflawni'r effaith a ddymunir; gan sicrhau ar yr un pryd nad yw'r Diwydiant eiddo trwyddedig yn cael ei llethu ar adeg mor anodd yn economaidd.

ARGYMHELLIAD

Bod aelodau'r Pwyllgor yn ystyried goblygiadau cyflwyno'r dreth, ac yn derbyn argymhelliad y Pennaeth Rheoleiddio fod angen defnyddio'r pwerau deddfwriaeth drwyddedu presennol yn llawn cyn y gellid ystyried yr angen i gyflwyno'r dreth yng Ngwynedd.